

Fagdidaktisk workshop

Tema: Nabosprogsdidaktik

Indhold

Denne fagdidaktiske workshop består af et digitalt møde med en gruppe lærerstuderende på en norsk videregående uddannelsesinstitution, se <https://www.XXX.no/>. Formålet med mødet er at udveksle erfaringer om nabosprogsdidaktik og diskutere nabosprogenes rolle i norsk- og svenskundervisningen. Workshopen understøtter arbejdet med flere områder inden for modulet Sproglig variation og forandring.

De norske deltagere læser til grundskolelærere med fokus på aldersgruppen 6-13 år (dvs. i det svenske system klasse F-6, i det norske system klasse 1-7). De vil spørge dig om dine synspunkter om undervisningsmaterialer og arbejdsmetoder for yngre elever, der kan opbygge en god for forståelse for undervisningen på de højere klassetrin. Vær forberedt på at diskutere, hvordan man skaber progression gennem skoleårene i forhold til kendskab til nabosprogene.

Dig, der specialiserer dig i ældre elever, bør få hjælp af nordmændene til at diskutere, hvordan viden om sprogsituationen i de forskellige nordiske lande kan gavne svenskundervisningen.

Forberedelse

Se det korte oplæg om strategier i interskandinaviske samtaler.

Sæt dig også ind i litteratur, læreroplæg og øvelsesmateriale til de to undervisningsgange om nabosprog, der følger senere i modulet.

Det er vigtigt at vide, at Norge har to officielle skriftsprog, bokmål og nynorsk. Skoleelever vælger én skriftsprogsstandard som hovedsprog og lærer først at læse og skrive efter denne, men skal fra gymnasiet og fremefter også tilegne sig den anden skriftsprogsstandard som såkaldt sidemål. Derudover har dialekter en højere status og bruges betydeligt mere i offentlig tale i Norge end i Sverige.

Forbered dig på en diskussion om den norske sprogsituation.

- Læs som indledning den lille meddelelse om ligestillingsresolutionen om <https://www.sprakradet.no/Vi-og-vart/hva-skjer/Aktuelt-ord/jamstillingsvedtaket/>
- Tag et hurtigt kig på nynorsk-kurset for gymnasieelever på <https://ndla.no/nb/subject:1:-605d33e0-1695-4540-9255-fc5e612e996f/topic:78ee39df-ab79-4bc6-aeaf-c15cd4d230a1/topic:1:fea45384-383d-440a-bed9-95abf6c11aaa>

Nordisk Netværk for Nabosprogsdidaktik

- Hvad er dine spontane reaktioner på materialet?
- Søg online efter mindst to debatartikler, der omhandler Norges sprogpolitik angående sidemål fra modsatrettede positioner. Du kan f.eks. bruge søgeordene sidemål og debat. Forbered dig på at opsummere artiklerne til undervisningen.
- Tænk over, hvordan viden om Norges sprogsituation kan give svenske elever dybere perspektiver på sproglige systemer, sproglig variation, sprogholdninger og sprogpolitik. Tænk på forholdet mellem tale og skrift, dialekt og standard, sprog og magt.
- Formuler mindst tre spørgsmål til dine norske samtalepartnere, der kan give dig mere grundlag for at undervise og diskutere med dine kommende studerende.

Under det digitale møde

Dine undervisere er med under mødet og byder velkommen. Efter en kort fælles introduktion bliver deltagerne inddelt i breakout-rum med to norske og to eller tre svenske deltagere hver. Opkaldet i grupperum forventes at vare i mindre end en time, med en pause på omkring 10 minutter omkring midten af opkaldet. Efter en time samles alle deltagere igen til en kort fælles opsamling.

I hvert breakout-rum udpeges en formand, der er ansvarlig for:

- at både de norske og de svenske deltageres forberedte spørgsmål får plads inden for den afsatte tid
- at alle i gruppen kommer til orde
- hvis deltagernes forberedte diskussionsemner skulle være udtømt, skal du starte en diskussion omkring følgende spørgsmål:
 - I hvilken udstrækning eksisterer der et nordisk fællesskab baseret på økonomi, politik, historie og kultur – noget, der kan opsummeres som en nordisk identitet?
 - Hvis der er en nordisk identitet, er den så afhængig af at have et nordisk sprogfællesskab?
 - Hvilke argumenter for nabosprogsundervisning finder du mest relevante?
 - Hvad er det særlige ved nabosprogskommunikation sammenlignet med anden kommunikation på flere sprog? Hvad er det særlige ved nabosprogsundervisning i forhold til undervisning på modersmålet og undervisning på fremmedsprog?
 - Hvilke faktorer mener du er mest afgørende for nabosprogforståelsen, og hvilke af disse er indskrevet i de nuværende styredokumenter for grundskolen? Kunne der med fordel stå noget andet? Mangler der noget?

Efter det digitale møde

Du behøver kun at opsummere nogle få konklusioner fra mødets gruppediskussioner, men tag gerne noter under mødet, så du kan rapportere om forskellige aspekter af diskussionen i forbindelse med undervisningen næste gang.

Undervisningsgang d. XXX: Præsenter dine vigtigste nye indsigter i Norges sprogsituation, og hvordan viden om dette kan bruges i undervisningen i danskfaget.

Undervisningsgang d. XXX: Præsenter de kommunikative strategier, I brugte under selve det digitale møde. Prøv at kategorisere de eventuelle vanskeligheder med at forstå hinanden, som I oplevede under samtalen. Forklar, hvordan du løste dem, og opsummer oplevelsen af den norsk-danske samtale.

Undervisningsgang d. XX: I undervisningen arbejder vi praktisk med Faghæftet for Dansk og de mål og vejledninger, der vedrører sprog og kommunikation (herunder nabosprog, sproghistorie og sproglig variation), og du får mulighed for at planlægge en undervisningssekvens. Hvordan kan du bruge din viden og erfaring fra sprogudvekslingen i planlægningen? Hvordan kan sprog møder i forskellige former blive en del af undervisningen i grundskolen, og hvad kan sådanne udvekslinger (mundtlige og skriftlige) bidrage med?